

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci žalobcu: **Ing. C.**, nar. X., bytom B., občan Slovenskej republiky, zast.: *JUDr. J.*, advokátom so sídlom K., proti žalovanému: **Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Košiciach, Krajský dopravný inšpektorát** so sídlom Kuzmányho č. 8, Košice, o **preskúmanie zákonnosti rozhodnutia** správneho orgánu v priestupkovom konaní, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 09. februára 2011 č. k. 7S/13920/2010-43 v celosti a žalobcu iba do trov konania, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 09. februára 2011 č. k. 7S/13920/2010-43 **p o t v r d z u j e .**

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva.**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Konanie na správnom orgáne

Rozhodnutím č. p.: KRP-DI-OBCP-P-163/2010 zo dňa 07.09.2010 žalovaný ako odvolací orgán v priestupkovom konaní podľa § 58 ods. 1 a § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967

Zb. o správnom konaní (správny poriadok) zmenil odvolaním napadnuté rozhodnutie Okresného dopravného inšpektorátu Sobrance, Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Michalovciach č. p.:ORP-P-58/DI-3-2010 zo dňa 26.05.2010 tak, že vypustil nasledovný pôvodný text rozhodnutia:

„Ing. C. svojim konaním porušil ustanovenie § 4 ods. 1 písm. a, § 4 ods. 1 písm. c, § 66 ods. 2 písm. a, d, e, § 66 ods. 6; zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov a uznáva sa vinným/ou/ zo spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa §-u 22 ods. 1 písm. b, g, j, k)...“

a nahradil ho textom v znení

„Ing. C. svojim konaním porušil ustanovenie § 4 ods. 1 písm. a), b), c), § 66 ods. 2 písm. a), d), e), § 66 ods. 6 s poukazom na ustanovenie § 137 ods. 2 písm. c) zákona NR SR č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov... a uznáva sa vinným zo spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa §-u 22 ods. 1 písm. b), g), k)...“

Vo zvyšnej časti zostalo napadnuté rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu nezmenené.

Pri svojom rozhodnutí žalovaný vychádzal zo skutkového stavu, že žalobca dňa 27.2.2010 o 17.10 hod. na parkovisku vo dvore Obecného úradu v Obci Blatná Polianka, okr. Sobrance viedol osobné motorové vozidlo zn. N. s EČ: R., pričom keď odchádzal smerom vpravo z parkoviska, tak prednou ľavou časťou svojho vozidla narazil do zadnej ľavej časti pozdĺžne oproti nemu zaparkovaného osobného motorového vozidla továrenskej značky V., EČ: M., ktoré tam zaparkovala vodička L., a po spôsobení dopravnej nehody na mieste do príchodu polície nezotrval. Následne na mieste nehody na vozidle V. vznikla škoda cca 500 €, pričom osoby pri dopravnej nehode zranené neboli. U vodičky L. nebolo zistené požitie alkoholických nápojov. Pri ďalšom šetrení bolo zistené, že vodič Ing. C., jazdil s vozidlom v tom čase aj napriek tomu, že vozidlo sa nemohlo prevádzkovať v cestnej premávke, nakoľko vozidlo nebolo v ustanovenej lehote podrobené technickej kontrole, čiže nemal platné doklady predpísané zákonom, alebo osobitným predpisom.

Ďalej žalovaný uviedol, že sa žalobca prostredníctvom podaného odvolania v správnom konaní vyjadril, že nepopiera, že uvedený deň a v uvedenom čase pri vychádzaní z parkoviska ako vodič motorového vozidla vystúpil a zistil, že na motorovom vozidle poškodeného M., ktorého nepoznal, došlo len k škrabnutiu nárazníka. Preto za stieračom zanechal lístok s tým, že škodu uhradí a uviedol telefonický kontakt. Po návrate domov, keď sa pripravoval na nočnú zmenu, mu na udané telefónne číslo volal neznámy muž, ktorý pod vyhrážkou, že ak do 5 minút nedonesie na parkovisko Obecného úradu sumu 3.000,- €, bude volať políciu.

Opísané správanie žalobcu vyhodnotil žalovaný tak, že zanechaním telefónneho čísla za stieračom osobného motorového vozidla p. Š. nedošlo medzi účastníkmi k dohode o zavinení škodovej udalosti.

Žalovaný následne vyslovil v rozhodnutí, že po objektívnom preskúmaní predloženého spisového materiálu, zhodnotení predložených dôkazov a na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že žalobca po zrážke obvinený ako vodič uvedenú dopravnú nehodu (pri tejto argumentácii žalovaný odkazuje na ustanovenie § 64 ods. 2 písm. c) zák. č. 8/2009 Z.z.) neohlásil policajtovi, nezotrval na mieste až do príchodu policajta, nezdržal sa konania, ktoré by bolo na ujmu vyšetrenia dopravnej nehody, a to premiestnením vozidla, neupovedomil vlastníka poškodeného vozidla o hmotnej škode, ktorá jej bola dopravnou nehodou spôsobená a z miesta odišiel.

Vo vzťahu k uloženej sankcii žalovaný konštatoval, že za priestupok podľa

1. § 22 ods. 1 písm. b) zák. č. 372/1990 Zb. je možné v správnom konaní uložiť sankciu od 300 do 1.300 € a zákaz činnosti viesť motorové vozidlo od 1 do 5 rokov,
2. § 22 ods. 1 písm. g) zák. č. 372/1990 Zb. je možné v správnom konaní uložiť sankciu od 150 € do 800 € a zákaz činnosti viesť motorové vozidlo do 3 rokov a
3. § 22 ods. 1 písm. k) zák. č. 372/1990 Zb. je možné v správnom konaní uložiť sankciu do 100 €.

Nakoľko žalovaný uviedol, že pri ukladaní sankcie zobral do úvahy najmä spôsob spáchania priestupku, následky priestupku, okolnosti, za ktorých bol priestupok spáchaný (tzn. subjektívne a objektívne okolnosti, ktoré závažnosť priestupku znižujú alebo zvyšujú),

mieru zavinenia, pohnútky (s povahou prit'azujúcou alebo poľahčujúcou) a osobu páchatel'a, tak uloženú sankciu pri spodnej hranici považuje za primeranú a dostatočne odôvodnenú.

Podľa § 22 ods. 1 písm. b), g) a k) zák. č. 372/1990 Zb. priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky sa dopustí ten, kto

b) ako vodič vozidla, ktorý sa zúčastnil na dopravnej nehode, bezodkladne nezastavil vozidlo, nezdržal sa požitia alkoholu alebo inej návykovej látky po nehode v čase, keď by to bolo na ujmu zistenia, či pred jazdou alebo počas jazdy požil alkohol alebo inú návykovú látku, alebo nezotrval na mieste dopravnej nehody až do príchodu policajta alebo sa na toto miesto bezodkladne nevrátil po poskytnutí alebo privolaní pomoci, alebo po ohlásení dopravnej nehody,

g) poruší všeobecne záväzný právny predpis o bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, v ktorého dôsledku vznikne dopravná nehoda,

k) iným konaním, ako sa uvádza v písmenách a) až j), poruší všeobecne záväzný právny predpis o bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky.

Podľa § 22 ods. 2 písm. a) zák. č. 372/1990 Zb. za priestupok podľa odseku 1 písm. a) až c) sa uloží pokuta od 300 eur do 1 300 eur a zákaz činnosti od jedného roku do piatich rokov.

II.

Konanie na prvostupňovom súde

Proti tomuto rozhodnutiu žalobca podal žalobu z 23.09.2010 na Krajský súd v Košiciach.

Krajský súd v Košiciach ako súd prvého stupňa preskúmal napadnuté rozhodnutie, oboznámil sa s obsahom administratívneho spisu, pričom zistil, že správny orgán dostatočne zistil skutkovo spáchanie priestupku, ale v odvolacom konaní zmenil výrok prvostupňového správneho orgánu tak, že ho doplnil o skutok ďalší, a to podľa ust. § 4 ods. 1 písm. b) zák. č. 8/2009 Z.z., čo podľa krajského súdu nie je prípustné, a preto krajský súd s poukazom na ust. § 250j ods. 2 písm. a) O.s.p. zrušil obidve rozhodnutia správnych orgánov a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

Podľa § 4 ods. 1 písm. b) zák. č. 8/2009 Z.z. v znení platnom v čase spáchania skutku žalobcom je vodič povinný mať pri sebe platné doklady predpísané týmto zákonom alebo osobitným predpisom.

Krajský súd najmä v odôvodnení zdôraznil, že v zmysle platných zásad priestupkového konania odvolací orgán nemôže páchatel'a uznať za vinného z priestupku, zo spáchania ktorého nebola páchatel'ovi uznaná vina.

Krajský súd tiež upozornil na to, že žalobcovi nebola vo výroku prvostupňového rozhodnutia vyslovená vina o spáchaní priestupku podľa ust. § 4 ods. 1 písm. b) cit. zákona o cestnej premávke, preto rozšírenie výroku v odvolacom konaní, nie je možné považovať za zmenu právnej kvalifikácie priestupku, ale o zistenie nového priestupku, proti ktorému sa v odvolacom konaní žalobca nemohol odvolať (§ 81 ods. 1 priestupkového zákona).

Navyše z odôvodnenia odvolacieho rozhodnutia nie je zrejmé, prečo došlo k zmene rozhodnutia správneho orgánu I. stupňa, v otázke spáchania priestupku podľa ust. § 4 ods. 1 písm. b) cit. zákona o cestnej premávke, keď uvedený skutok je samostatným skutkom, jeho odôvodnenie absentuje a nie je možné ho dopĺňať v rámci neúplnej právnej kvalifikácie správnym orgánom I. stupňa. Z uvedeného dôvodu, je rozhodnutie právneho orgánu I. stupňa vadné, pretože aj keď uvedený skutok mohol podľa krajského súdu nastať, nebol uvedený vo výroku rozhodnutia správneho orgánu I. stupňa.

Ďalej krajský súd zdôraznil, že v čase stretu motorových vozidiel sa v zaparkovanom vozidle nenachádzal účastník cestnej premávky, (vodič bol v zmysle zisteného skutkového stavu neprítomný, teda sa aktívne ani pasívne nezúčastnil dopravnej nehody, uvedené je potrebné mať na zreteli, pre správnu kvalifikáciu vzniku dopravnej nehody alebo iba vzniku škodovej udalosti. Preto sa účastníci objektívne nemohli dohodnúť na vine pri dopravnej udalosti (nehode). Záverom krajský súd konštatoval, že nie je uznaním viny zanechanie telefónneho čísla za stieračom poškodeného vozidla, a preto si žalobca svoju povinnosť o vzniku dopravnej nehody nesplnil podľa ust. § 66 ods. 2 písm. a), d), e) zák. č. 8/2009 Z.z.

III.

Odvolanie žalovaného

Vo včas podanom odvolaní zo dňa 10.03.2011 (č. 1. 50) proti celému rozsudku prvostupňového súdu žalovaný predovšetkým uviedol, že rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu o priestupku zmenil z dôvodu jeho neúplnej právnej kvalifikácie skutku. Preto nesúhlasí s názorom krajského súdu, že žalovaný „v odvolacom konaní zmenil výrok prvostupňového správneho orgánu tak, že ho doplnil o skutok ďalší, podľa ust. § 4 ods. 1 písm. b) zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, čo nie je prípustné...“.

Predovšetkým sa žalovaný domnieva, že krajský súd rozhodol o zrušení napadnutých rozhodnutí mimo medze žaloby (§ 250j ods. 2 písm. a/ O.s.p.), tzn. nad rámec žaloby, nakoľko žalobca vo svojej žalobe totiž vôbec nenamieta zmenu rozhodnutia o priestupku, ktorú žalovaný vykonal v rozhodnutí o odvolaní. Navyše podľa žalovaného, žalobca vôbec nepoukazuje na to, že bol uznaný vinným až v rozhodnutí o odvolaní a takýmto postupom odvolacieho správneho orgánu by mu bola odňatá možnosť podať odvolanie.

Žalovaný tiež poukázal na rozsah oprávnení v zmysle § 59 ods. 2 Správneho poriadku, a preto pri rozhodovaní o odvolaní v tejto veci nezmenil zistený skutkový stav, čiže zmenou rozhodnutia o priestupku zostal skutkový stav nedotknutý, čo aj krajský súd pre takýto úkon požadoval. Preto sa žalovaný ako odvolací orgán domnieva, že do právnej kvalifikácie skutku doplnil ustanovenie § 4 ods. 1 písm. b) zákona 8/2009 Z.z. a tým len odstránil chybu prvostupňového správneho orgánu, ktorý opomenul vo svojom rozhodnutí o priestupku správne zistený a popísaný skutok aj vykvalifikovať.

Navyše žalovaný vo svojom odvolaní pripomenul, že správny orgán vo výroku rozhodnutia uznal žalobcu vinným zo spáchania priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. k) zák. č. 372/1990 Zb., a akým konaním naplnil túto skutkovú podstatu priestupku, bolo uvedené v popise skutku.

Vo vzťahu k časti rozsudku týkajúceho sa trov konania žalovaný poukázal na to, že krajský súd nezrušil rozhodnutie žalovaného ako aj okresného dopravného inšpektorátu

v medziach žaloby, má za to, že aj priznanie náhrady trov konania nebolo v súlade s ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku.

Záverom žalobca požadoval zrušenie rozsudku krajského súdu tak, že sa mu vec vráti na ďalšie konanie.

IIIa.

Odvolanie žalobcu do trov konania; stanoviská

A)

Vo včas podanom odvolaní zo dňa 15.03.2011 (č. l. 53) proti časti rozsudku prvostupňového súdu iba do trov konania žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu s poukazom na § 201 a § 205 ods. 2, písm. f) O.s.p. uviedol predovšetkým, že došlo ku kráteniu trov právneho zastúpenia z dôvodov uvedených v rozsudku prvostupňového súdu, v tej časti, v ktorej sa súd stotožnil so závermi správnych orgánov.

Ďalej žalobca zdôraznil, že týmto odvolaním nesleduje principiálne zmenu trov konania ale spravodlivé vyriešenie veci. Keďže však nemožno napadnúť odvolaním dôvody napadnutého rozsudku (§ 202 ods. 4 O.s.p.), podáva žalobca takéto odvolanie s tým, že dôvody rozsudku krajského súdu, ak by mali byť realizované v ďalšom administratívnom konaní, opätovne by došlo k nesprávnemu rozhodnutiu, a to z dôvodov, ktoré sú uvedené v žalobnom návrhu.

Navyše podľa žalobcu existuje rozpor medzi výrokom prvostupňového súdu v napadnutom rozsudku v merite veci a jeho dôvodmi, ktoré vôbec obsahovo korešpondujú s týmto výrokom súdu.

Na základe uvedeného žalobca navrhuje, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu vo výroku o trovách konania a vec vrátil prvostupňovému súdu na opätovné prejednanie a rozhodnutie vo veci, alebo alternatívne zmenil tento rozsudok v trovách konania v súlade s podaním právneho zástupcu žalobcu zo dňa 09.02.2011 a v dôvodoch svojho rozhodnutia sa vysporiadal aj s dôvodmi týkajúcimi sa právneho hodnotenia skutku.

B)

Prostredníctvom svojho vyjadrenia doručeným na krajský súd dňa 11.04.2011 (č. 1. 57) žalobca zdôraznil, že krajský súd zrušil rozhodnutie žalovaného na tom základe, že tento správny orgán v odvolacom konaní zmenil výrok prvostupňového správneho orgánu tak, že ho doplnil o ďalší skutok podľa § 4 ods. 1 písm. b) zák. č. 8/2009 Z.z. Za ďalší dôvod odvolania žalovaný uviedol, že krajský súd mal rozhodovať v medziach žaloby.

S uvedenými dôvodmi žalovaného vyslovil žalobca nesúhlas najmä s odkazom na právnu vetu vyslovenú v R 56/1995 so zdôraznením záveru, že uvedeným konaním žalovaného nastala situácia, kedy žalobca mohol svoje právo na obranu vo vzťahu o ďalší skutok podľa § 4 ods. 1 písm. b) zák. č. 8/2009 Z.z. po prvýkrát uplatniť až v súdnom prieskume pred krajským súdom.

Záverom žalobca vyslovil, že *„V časti čo do trov konania prenechávame vec na zváženie súdu, tieto pre žalobcu nie sú podstatné, pričom trváme na tvrdeniach a návrhoch, tak ako sme to uviedli vo svojom odvolaní zo dňa 15.03.2011.“*

IV.**Právne názory odvolacieho súdu**

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 v spojení s § 246c ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku len „O.s.p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250j ods. 1 O.s.p. odvolanie prípustné, vo veci v zmysle dôvodov uvedených v § 250ja ods. 2 O.s.p. nenariadil pojednávanie a po verejnej porade senátu jednohlasne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že odvolanie vo veci samej nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok je vo výroku vecne správny, a preto ho po preskúmaní dôležitosti odvolacích dôvodov postupom uvedeným v § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Najvyšší súd sa celkom stotožňuje so skutkovými závermi krajského súdu v tom rozsahu, ako si ich osvojil zo zistení uvedených žalovaným správnym orgánom. Na druhej strane podstatou odvolania ako aj žaloby, ktorou sa žalobca domáha preskúmania rozhodnutia žalovaného, je však právna otázka, či krajský súd je viazaný žalobnými bodmi aj v prípade súdneho prieskumu výsledku správneho trestania a či žalovaný ako druhostupňový orgán môže v odvolacom priestupkovom konaní doplniť rozhodnutie o ďalší skutok. Práve tento právny rámec aj vymedzuje potrebné medze skutkového zistenia.

Nakoľko žalovaný svoje odvolanie oprel o viacero námietok, potom za účelom riadneho prieskumu zákonnosti napadnutého rozhodnutia sa musí Najvyšší súd primárne vysporiadať s námietkami, ktoré žalobca využil na spochybnenie zákonnosti postupu krajského súdu smerujúceho k vysloveniu napadnutého rozsudku. Až po vyslovení ich nedôvodnosti súdom vzniká právo žalovanému na prieskum zákonnosti samotného rozhodnutia (meritórne námietky). S odvolaním žalobcu do trov konania, ktoré navyše polemizujú so správnosťou odôvodnenia žalobcom nespochybneného rozsudku krajského súdu, sa Najvyšší súd môže zaoberať až po vyslovení záverov o odvolaní podanom žalovaným, tzn. až v časti týkajúcej sa trov konania.

1) **K porušeniu zásady legality**

Na prvom mieste žalovaný prostredníctvom svojho odvolania namietal, že krajský súd porušil zásadu legality, keď sa neriadil zákonom (konkrétne § 250j ods. 2 písm. a/ O.s.p.) a zrušovací rozsudok odôvodnil tým, čo žalobca vôbec v svojej žalobe nenamietal.

Najvyšší súd v svojej judikatúre zdôrazňuje viazanosť všeobecných súdov zásadou zákonnosti, ktorá je na jednej strane vymedzená princípom „*iura novit curia*“ (súd pozná právo) a na strane druhej limitovaná rozhodovacou nezávislosťou „*secundum et intra legem*“ (podľa, na základe a v medziach zákona). Uvedená zásada zákonnosti je ústavne vymedzená prostredníctvom článku 152 ods. 4, článku 2 ods. 2 a článku 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Podľa článku 152 ods. 4 ústavy výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

Podľa článku 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa článku 144 ods. 1 ústavy sú sudcovia pri výkone svojej funkcie nezávislí a pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 a zákonom.

Avšak všeobecný súd musí v tomto rámci aj zohľadňovať ústavnú kolíznu normu (tzn. čl. 7 ako aj čl. 154c ústavy) upravujúcu nielen transpozíciu dokumentu medzinárodného práva verejného do vnútroštátneho práva (viď najmä článok 1 ods. 2 ústavy) ale aj jej hierarchické začlenenie do monistického systému slovenského právneho poriadku.

Podľa článku 154c ods. 1 ústavy medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom pred nadobudnutím účinnosti tohto ústavného zákona, sú súčasťou jej právneho poriadku a majú prednosť pred zákonom, ak zabezpečujú väčší rozsah ústavných práv a slobôd.

Nakoľko Slovenská republika prevzala na seba záväzok z pristúpenia predchádzajúceho štátneho útvaru (1991) k Rade Európy, potom sa na Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd vzťahuje článok 154c ods. 1 ústavy bez obmedzenia, tzn. v ňom deklarované základné práva a ľudské práva majú prednosť pred zákonom. V zmysle konštantnej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky nepochybne Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj „Dohovor“) ako aj judikatúra naň sa vzťahujúca predstavuje pre vnútroštátne orgány aplikácie práva záväznú výkladovú smernicu na výklad a uplatňovanie zákonnej úpravy základných práv a slobôd zakotvených v druhej hlave Ústavy Slovenskej republiky, čím sa normuje rámec, ktorý tieto orgány verejnej moci musia pri výkone rozhodovacej právomoci zohľadniť.

Prostredníctvom článku 6 ods. 1 veta prvá Dohovoru sa členské štáty Rady Európy, tzn. aj Slovenská republika, zaviazali zabezpečiť „každému právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach a záväzkoch alebo

o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený. “ Európsky súd pre ľudské práva pri aplikácii čl. 6 ods. 1 na skutkové okolnosti veci Kadubec v. Slovensko (02.09.1998) naznačil, že pojem „trestný čin“ by sa mohol vzťahovať aj na sankcie uložené v procese správneho trestania, napríklad za dopravné priestupky, čo vlastne Rada Európy presadila už v minulosti najmä prostredníctvom Odporúčania (91) 1 Výboru ministrov Rady Európy o správnom trestaní. Základným motívom hore uvedeného dokumentu Rady Európy je pokyn, aby sa vo vnútroštátnych právnych poriadkoch členských štátoch primerane aplikovali zásady trestného práva na prejednanie správnych deliktov a ukladanie administratívnoprávnych sankcií.

Na základe uvedeného, tzn. najmä čl. 6 ods. 1 Dohovoru a judikatúry ESLP (dôraz na rozhodnutie vo veci Kadubec v. Slovensko) je nutné vykladať kasačný opravný mechanizmus, na ktorý žalovaný v svojom odvolaní poukazuje zdôraznením koncentračnej zásady, tzn. prejednaním žaloby iba v medziach „žalobných bodov“. Zákonodarca však uvedenú koncentračnú zásadu, ktorá je charakteristická a základná pre súdny prieskum rozhodnutí správnych orgánov podľa 5. časti O.s.p. prelomil v prípade správneho trestania v prospech úplného apelačného opravného systému tým, že do ustanovení § 250i ods. 2 a 3 O.s.p. výslovne zakotvil pre niektoré prípady správneho trestania prieskum zákonnosti ex offo, tzn. ex offo prieskumu výskytu väd s vplyvom na zákonnosť.

Podľa § 250i ods. 2 O.s.p. platí, že ak správny orgán podľa osobitného zákona rozhodol o spore alebo o inej právnej veci vyplývajúcej z občianskoprávných, pracovných, rodinných a obchodných vzťahov (§ 7 ods. 1) alebo rozhodol o uložení sankcie, súd pri preskúvaní tohto rozhodnutia nie je viazaný skutkovým stavom zisteným správnym orgánom. Súd môže vychádzať zo skutkových zistení správneho orgánu, opätovne vykonať dôkazy už vykonané správnym orgánom alebo vykonať dokazovanie podľa tretej časti druhej hlavy.

Podľa § 250i ods. 3 O.s.p. pri preskúvaní zákonnosti a postupu správneho orgánu súd prihliadne len na tie vady konania pred správnym orgánom, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Na základe uvedeného si Najvyšší súd nemohol osvojiť závery žalovaného, že krajský súd nerešpektoval pri súdnom prieskume ustanovenia § 250j ods. 2 písm. a) O.s.p. a túto námietku odmietol ako nedôvodnú.

2) **Ku zmene skutku doplnením**

Po vyhodnotení závažnosti tohto odvolacieho dôvodu vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu Najvyšší súd s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spoj. s § 246c ods. 1 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje v prevažujúcom rozsahu a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty prejednáwanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, Najvyšší súd sa v svojom odôvodnení následne obmedzí iba na rekapituláciu niektorých vybraných bodov odôvodnenia napadnutého rozsudku a doplnenia svojich odlišných zistení a záverov zistených v odvolacom konaní (§ 219 ods. 2 O.s.p. umožňuje odvolaciemu súdu doplniť odôvodnenie prvostupňového súdu o ďalšie dôvody).

Najvyšší súd si je vedomý, že aj priestupkové konanie je vo všeobecnosti viazané zásadami správneho konania v tom rozsahu, ako ich ustanovuje zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) najmä prostredníctvom svojho ustanovenia § 3. Napríklad zásada dvojinstančnosti správneho konania, ktorá prezentuje správne konanie navonok ako procesný celok a súčasne vyjadruje kontinuitu správneho konania až do právoplatnosti rozhodnutia, umožňuje (viď § 59 ods. 1 Správneho poriadku) odvolaciemu správnomu orgánu vykonať celkový prieskum napadnutého rozhodnutia a s tým súvisiacu nápravu zistených väd prvostupňového rozhodnutia, napríklad doplnením doterajšieho konania, prípadne zistené vady inak odstráni.

Avšak priestupkové konanie, ako špeciálny právny predpis, ukladá už prvostupňovému správnomu orgánu povinnosť, aby vo výroku rozhodnutia presne uviedol skutok, s ktorým sa spája nielen vina ale aj druh sankcie a jej výšky. Ďalej v odôvodnení musí správny orgán

jednoznačne objasniť prepojenie spáchaného skutku so vznikom viny páchatel'a a následne z toho musí vyplývať ako logický následok samotná sankcia a logické odôvodnenie jej výšky.

Podľa § 77 zák. č. 372/1990 Zb. výrok rozhodnutia o priestupku, ktorým je obvinený z priestupku uznaný vinným, musí obsahovať tiež popis skutku s označením miesta a času spáchania priestupku, vyslovenie viny, druh a výšku sankcie, prípadne rozhodnutie o upustení od uloženia sankcie (§ 11 ods. 3), o započítaní času do času zákazu činnosti (§ 14 ods. 2), o uložení ochranného opatrenia (§ 16), o nároku na náhradu škody (§ 70 ods. 2) a o trovách konania (§ 79 ods. 1).

Práve uvedený rámec vymedzuje základné informácie, ktoré páchatel' musí od prvostupňového správneho orgánu v priestupkovom konaní obdržať, aby mohol riadne zvážiť využitie svojho základného práva na súdnu a inú ochranu (čl. 46 a nasl. ústavy). Vybočenie z tohto rámca spôsobuje zásah do tohto práva jednotlivca s dôsledkom zvýhodnenia orgánu verejnej moci.

Preto správne konštatoval krajský súd v svojom rozsudku, že v prvostupňovom priestupkovom konaní nebola vo výroku prvostupňového rozhodnutia vyslovená vina žalobcu o spáchaní priestupku podľa ust. § 4 ods. 1 písm. b) zák. č. 8/2009 Z.z. V danom prípade ide o rozšírenie výroku v odvolacom konaní, ktoré je v zmysle § 77 zák. č. 372/1990 Zb. neprípustné a ktoré nie je možné považovať za zmenu právnej kvalifikácie priestupku, ale naopak ide o zistenie nového priestupku, proti ktorému sa v odvolacom konaní žalobca nemohol odvolať (§ 81 ods. 1 zák. č. 372/1990 Zb.).

Podľa § 81 ods. 1 zák. č. 372/1990 Zb. proti rozhodnutiu o priestupku môže sa odvolať v plnom rozsahu len obvinený z priestupku, a ak ide o mladistvého, v jeho prospech aj jeho zákonný zástupca a orgán starostlivosti o dieťa.

Na tomto mieste musí Najvyšší súd upozorniť aj na tú vadu napadnutého rozhodnutia, že hoci žalovaný sa rozhodol zmeniť časť výroku prvostupňového rozhodnutia bez toho, aby tento svoj prístup dostatočne odôvodnil. Tým vytvoril stav nepreskúmateľnosti výroku rozhodnutia z titulu nedostatku dôvodov a aj z tohto titulu malo byť napadnuté rozhodnutie krajským súdom ex offio zrušené.

Najvyšší súd už viackrát vo svojej judikatúre (najmä nižšie uvedené rozsudky sp. zn. 5SŽi 1/2009 alebo 1Sžso 23/2010) zdôraznil, že základnou prekážkou každého prieskumu, tzn. aj súdneho, je nepreskúmateľnosť rozhodnutia samotného. Ide o nežiaducu charakteristiku vrchnostenského aktu verejnej správy, kedy jeho adresát nemôže objektívne pochopiť posolstvo aktu (rozhodnutia) vydaného správnym orgánom.

Súdna judikatúra na prvom mieste nepreskúmateľnosť rozhodnutia správneho orgánu spája s nedostatkom dôvodov. Najvyšší súd vo svojej judikatúre vytýčil nasledujúcu definíciu minimálnych kritérií odôvodnenia orgánu verejnej správy (m.m. sp. zn. 5SŽi 1/2009):

„Odôvodnenie rozhodnutia orgánu verejnej správy .... musí obsahovať logickú, právnu a presvedčivú argumentáciu o ..... splnení formálnej a materiálnej podmienky v dostatočnom rozsahu, tzn. že priemernému adresátovi je daná možnosť z mu predloženého odôvodnenia pochopiť

- *na základe akých skutočností (dôkazných prostriedkov) a v akom rozsahu bol zistený skutkový stav,*
- *správnosť právnych noriem aplikovaných na skutkový stav a*
- *právne závery nevybočujúce z logiky aplikácie práva a vedúce k myšlienke obsiahnutej vo výrokovej časti.*

Krajský súd správne poukázal na absenciu týchto dôvodov pri vykonaní zmeny žalovaným, najmä vo vzťahu ku vloženiu nového skutku do výroku, tzn. k porušeniu ustanovenia § 4 ods. 1 písm. b) zák. č. 8/2009 Z.z. žalobcom. Tým sa stalo v tejto časti napadnuté rozhodnutie pre žalobcu nezrozumiteľné. Odpoveď na otázku, kedy je rozhodnutie správneho orgánu nepreskúmateľné z titulu nedostatku dôvodov ďalej Najvyšší súd ponúkol nasledovne (sp. zn. 1Sžso 23/2010):

„Za nedostatok dôvodov, ktoré by inak mali byť riadne objasnené v odôvodnení rozhodnutia správneho orgánu, nie je možné považovať čiastkové nedostatky odôvodnenia rozhodnutia správneho orgánu, ale iba taký nedostatok dôvodov, ktoré majú skutkovo a právne objasniť právne názory vedúce konajúci správny orgán k prijatiu výrokovej časti rozhodnutia, tzn. že

- *ide teda o také vady skutkových zistení a na to nadväzujúcej aplikácie príslušnej právnej normy, ktoré sú neodmysliteľným základom pre rozhodnutie samotné, a že*
- *existuje stav „absencie“, ktorý nutne vedie k nepochopeniu rozhodovacích dôvodov. “*

Z uvedeného vyplýva, že hoci sa na priestupkové konanie vzťahujú zásady správneho konania, osobitný charakter priestupkového konania, tzn. správne trestanie neumožňuje s odvolaním sa na zásadu dvojinstančnosti správneho konania odvolaciemu správnomu orgánu zmeniť napadnuté prvostupňové rozhodnutie v tom duchu, že doplní vyslovenie viny za spáchanie skutku, ak toto nebolo vyslovené prvostupňovým správnym orgánom.

Na základe uvedených právnych záverov Najvyšší súd nemohol vyhodnotiť odvoláciu argumentáciu žalovaného ako logický podklad na zrušenie alebo na zmenu napadnutého rozsudku krajského súdu.

3) K odvolaniu žalobcu do trov konania

Žalobca, hoci podal odvolanie proti rozsudku krajského súdu iba v časti trov konania, súčasne v ňom zdôraznil (č.l. 54), že týmto odvolaním nesleduje principiálne zmenu trov konania ale spravodlivé vyriešenie veci. S prihliadnutím na zákaz aplikácie inštitútu odvolania iba na dôvody napadnutého rozsudku (§ 202 ods. 4 O.s.p.), žalobca objasnil zámer svojho odvolania v tom duchu, aby Najvyšší súd sa vysporiadal v zrušujúcom (alter. zmeňujúcom) rozsudku aj s dôvodmi týkajúcimi sa právneho hodnotenia skutku, nakoľko uvedené dôvody rozsudku krajského súdu, ak by mali byť správnymi orgánmi realizované v ďalšom administratívnom konaní, by podľa žalobcu opätovne zapríčinili nesprávne rozhodnutie.

Podľa § 212 ods. 1 O.s.p. je odvolací súd rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Nakoľko odvolanie v merite veci podal iba žalovaný, ten aj v rámci svojho dispozitívneho oprávnenia vymedzil odvolacie dôvody, s ktorými sa Najvyšší súd vyššie vysporiadal, Najvyššiemu súdu neprislúcha vyhovieť požiadavke žalobcu, aby aj preskúmal

dôvody krajského súdu týkajúce sa právneho hodnotenia skutku, lebo by takto prekročil svoju odvolaciu právomoc (ústavná maxima ustanovená v čl. 2 ods. 2 ústavy), s ktorou môžu v zákonnej lehote prostredníctvom odvolania disponovať iba účastníci súdneho prieskumu.

Snaha účastníka dosiahnuť prostredníctvom odvolania iba do trov konania aj zmenu meritórneho odôvodnenia zvyšnej časti rozsudku nemá za tejto situácie právne opodstatnenie. Takýto výsledok je možný, iba ak účastník využije svoje oprávnenie napadnúť rozsudok v merite prejednáwanej veci, čo však žalobca nevyužil. Na základe uvedeného musel Najvyšší súd požiadavku žalobcu, ktorá smerovala k revízii dôvodov krajského súdu týkajúcich sa právneho hodnotenia skutku, odmietnuť.

Napriek rozpornému vyhláseniu žalobcu (viď č. I. 57), že „*tieto pre žalobcu nie sú podstatné*“, je povinnosťou Najvyššieho súdu o tomto odvolaní rozhodnúť. Krajský súd priznal žalobcovi právo na náhradu trov prvostupňového konania v sume 266,97 €. Svoj rozsudok v časti trov konania odôvodnil aplikáciou ustanovenia § 250k ods. 1 O.s.p. v medziach názorov vyslovených krajským súdom v odôvodnení rozsudku. Najmä uviedol, že žalobca v prvostupňovom súdnom prieskume nebol úspešný, pokiaľ ide o výrok napadnutého rozhodnutia v časti porušenia ust. § 4 ods. 1 písm. a), c), § 66 ods. 6, § 137 ods. 2 písm. c) zák. č. 8/2009 Z.z. a § 22 ods. 1 písm. b), g) zák. č. 372/1990 Zb. v znení nesk. predpisov, tzn. že bol úspešný len čiastočne.

Z vyčíslenia náhrady trov konania má Najvyšší súd preukázané, že krajský súd pôvodnú výšku odmeny skrátil z uvedeného dôvodu na polovicu, právnu pomoc vyúčtovanú pod bodom 4./ vyúčtovania krajský súd neuznal s odôvodnením, že nešlo týmto podaním o bránenie práva účastníka vo veci samej a vo zvyšku priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu. V tejto časti je odôvodnenie skrátenia príslušnej časti náhrady trov konania krajským súdom potrebné chápať ako logický dôsledok právnych záverov a názorov konajúceho súdu vyslovených v procese posudzovania sporu samotného.

V súvislosti s ustálenou judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (najmä vec: García Ruiz v. Španielsko, rozsudok z 21.01.1999, sťažnosť č. 30544/96), prostredníctvom ktorej sa nastolila trvalá požiadavka vysporiadať sa so všetkými relevantnými argumentmi účastníka konania, nie je možné vykladať v tom duchu, že krajský súd bol povinný priznať

náhradu trov v plnom rozsahu iba na tom právnom základe, že žalobca bol úspešný v sledovanom ciele, tzn. v zrušení napadnutého rozhodnutia. Krajský súd svoje rozhodnutie o náhrade trov konania jasne a bez vnútorných rozporov odôvodnil, a na základe uvedeného Najvyšší súd nemohol vyhovieť odvolaniu žalobcu proti rozsudku krajského súdu v časti trov konania.

Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení námietok žalobcu a stanoviska žalovaného ako aj s prihliadnutím na závery obsiahnuté v svojich predchádzajúcich rozhodnutiach, najmä už v citovaných rozhodnutiach sp.zn. 5 Sži 1/2009 alebo 1 Sžso 23/2010, pri ktorých Najvyšší súd nezistil žiaden relevantný dôvod, aby sa od nich odchýlil (napríklad zásadná zmena právneho prostredia, zistenie odlišného skutkového stavu alebo prijatie protichodného zjednocovacieho stanoviska), s osvojením si argumentácie krajského súdu postupom podľa § 219 ods. 2 O.s.p. rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

O trovách odvolacieho súdneho konania rozhodol Najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 v spojitosti s § 250k ods. 1 O.s.p., podľa ktorého iba úspešný žalobca má právo na úplnú náhradu trov odvolacieho konania. Podmienkou pre priznanie náhrady trov právneho zastúpenia je ich doloženie do spisu počas konania alebo dovyčíslenie v 3 - dňovej lehote po vyhlásení rozsudku.

Podľa § 151 ods. 1 O.s.p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

Podľa § 151 ods. 2 O.s.p. platí, že ak účastník v lehote podľa odseku 1 trovy nevyčísli, súd mu prizná náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia s výnimkou trov právneho zastúpenia; ak takému účastníkovi okrem trov právneho zastúpenia iné trovy zo spisu nevyplývajú, súd mu náhradu trov konania neprizná a v takom prípade súd nie je viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania tomuto účastníkovi v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Nakoľko strana žalobcu nevykonala po vyhlásení rozsudku žiadne relevantné kroky vo vzťahu k uplatneniu si nároku na náhradu trov konania a z odvolacieho spisu nevyplývajú žiadne iné skutočnosti, Najvyšší súd náhradu trov odvolacieho súdneho konania žalobcovi nepriznal.

Najvyšší súd v prejednávanej veci v súlade s ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. rozhodol bez pojednávania, lebo nezistil, že by týmto postupom bol porušený verejný záujem (vo veci prebehlo na prvom stupni súdne pojednávanie, pričom účastníkom bola daná možnosť sa ho zúčastniť), nešlo o vec v zmysle § 250i ods. 2 O.s.p. (úprava priestupkového konania je spojená s verejnoprávnymi vzťahmi), v konaní nebolo potrebné v súlade s ust. § 250i ods. 1 O.s.p. vykonať dokazovanie a z iných dôvodov nevznikla potreba pojednávania nariadiť.

V prejednávanej veci Najvyšší súd Slovenskej republiky v oblasti ukladania alebo rušenia súdnych poplatkov v zmysle § 12 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch nevyužil svoje oprávnenie.

Podľa § 12 ods. 1 veta druhá zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch vo veciach poplatkov za konanie na odvolacom súde rozhoduje súd, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje, ak o poplatku nerozhodol odvolací súd.

Nakoľko uvedenú právomoc Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd nevyužil, dochádza tým k zákonnej delegácii na krajský súd, aby o súdnom poplatku, ak vôbec poplatková povinnosť v prejednávanej veci vznikla, za odvolacie konanie rozhodol.

Poučenie : Proti tomuto rozhodnutiu **nie je** prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).

V Bratislave 13. decembra 2011

Ing. JUDr. Miroslav Gavalec PhD., v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Ľubica Kavivanovová